

“ Kravene har været for lave

Både EU og det hjemlige Finanstilsyn strammer kravene til bankerne. Men kun til dem, der skejer ud, siger Finanstilsynets direktør, Ulrik Nødgaard.

INTERVIEW BANKKONTROL

STIG ANDERSEN

Bankerne, både store og små, beklager sig højt over, at myndighederne er i haserne på dem med strengere krav og øget kontrol. Sandt er det da også, at både EU og Finanstilsynet herhjemme har strammet op over for bankerne. Men det er bankerne selv ude om, mener direktøren i Finanstilsynet, Ulrik Nødgaard.

»Mange af de nye regler, der indføres, har udgangspunkt i de ting, vi har oplevet i pengeinstituttsektoren gennem de seneste år«, fastslår Ulrik Nødgaard.

»Det, vi har oplevet, er jo, at ikke et eneste af de pengeinstitutter, som er endt i Finansiell Stabilitet eller på anden måde har måttet dreje nøglen om eller er blevet opslugt, lyttede til os, da de blev advaret af Finanstilsynet om, at de havde for meget fart på. Og de blev advaret, alle sammen, men de valgte alle at sidde advarslerne overhørig. Nu har vi så lavet et system, som er mere håndfast end de advarsler, vi tidligere delte ud, og hvor vi direkte kan diktere bankerne ikke at vokse hurtigere«, fortsætter Ulrik Nødgaard.

I interview i Politiken har både direktøren i Jyske Bank, Anders Dam, og formanden for Lokale Pengeinstitutter, Claus E. Petersen, beskyldt presset fra bl.a. Finanstilsynet for at begrænse bankernes muligheder for at tjene penge – og dermed skabe risiko for, at de krakker eller havner i armene på en større bank.

»Jeg synes, myndighederne – Finanstilsynet og Finansministeriet – skal til at holde igen. Der er kommet meget skærpede krav til bankernes kapital, bestyrelser og indrapporteringer. Når man fordobler kapitalkravet til bankerne, hvad man reelt gør frem til 2019, så halverer man jo det udlån, jeg som pengeinstituttidirektør kan låne ud«, lød det fra Claus E. Petersen for to uger siden.

Pres både fra EU og herhjemme

Der er reelt tale om, at de danske banker netop nu skal leve op til to sæt krav. Et sæt EU-krav, som frem til 2019 skærper kapital- og likviditetskravene. Og en række mere lokale krav fra de danske myndigheder på baggrund af bankernes adfærd i 00'erne.

»EU's kapital- og likviditetskrav skal simpelthen gøre bankerne mere robuste«, siger Ulrik Nødgaard. »I realiteten har vi i mange år befundet os i en verden, hvor man kunne drive bank, blot man havde en egenkapital svarende til 1 procent af balancen. Det er for ustabil. Kravene til, hvad bankerne selv skal stå inde for, har været for lave«, siger Ulrik Nødgaard.

Det er netop disse krav, der har fået formanden for Lokale Pengeinstitutter, Claus

UDSYN. Flere banker klager over, at Finanstilsynets emsighed fremprovokerer krak og tvungne fusioner. Skudt forbi, mener tilsynets direktør: Bankerne får masser af advarsler. Foto: Martin Bubandt

Overoptimisme i bankerne, dårlig kreditgivning, for høj udlånsvækst og i det hele taget bankledelser, som har haft for meget fart på
Ulrik Nødgaard om sektorens dårligdomme

E. Petersen, til at tale om en begrænsning af bankernes muligheder?

»Det er krav, der indføres over en årække. Og netop fordi man er klar over den problemstilling, som Claus E. Petersen gør opmærksom på, har man i EU besluttet, at stramningerne indføres gradvist frem til 2019«.

»Det, der begrænser danske pengeinstitutters udlånsvækst lige nu, er, at der lånes usædvanligt lidt i øjeblikket. Husholdningerne og andre holder igen, og det kan man se i bankernes regnskaber. Men det handler også om en større forsigtighed i bankerne i erkendelse af, at der har været for lempelige kreditvilkår, frem til finanskrisen brød ud i 2008. Den opbremsning, som bankerne selv har indset er nødvendig, ville formentlig have fundet sted, selv om der ikke var noget, der hed Finanstilsyn eller stramme EU-direktiver på vej. Vi kommer fra en verden, hvor adgangen til kredit har været meget lempelig«, siger Finanstilsynets direktør.

Danmark strammer mere end EU

Men sideløbende med EU strammer Finanstilsynet også grebet om bankerne?

»Det mest markante, vi er kommet med, er den såkaldte tilsynsdiamant, som netop sætter grænser for vækst i udlånene. Men også her tager vi hensyn til bankernes manøvrer muligheder, og vi begrænser ikke det almindelige pengeinstitut, der ønsker at låne penge ud til reelle og konkrete projekter. Det eneste, vi gør, er, at vi sætter begrænsninger for de banker, der skejer ud. For de ekstreme situationer«.

»Når Finanstilsynet særskilt strammer grebet om bankerne, er det, fordi vi ikke kan være sikre på, at EU-kravene retter op på det, vi har oplevet herhjemme. Nemlig en overoptimisme i bankerne, dårlig kreditgivning, for høj udlånsvækst og i det hele taget bankledel-

ser, som har haft for meget fart på«.

Et andet område, hvor Finanstilsynet har strammet op, er i kravene til pengeinstitutternes bestyrelser. Bl.a. i form af, at der i større og mellemstore pengeinstitutter skal være personer med erfaring fra finansielle virksomheder?

»Og det synes vi sådan set ikke er noget super urimeligt krav. Men det har givet anledning til en del debat«.

'Kirketårnsbankerne' fredes

Har bestyrelsesarbejdet i pengesektoren simpelt hen været for dårligt?

»Det modspil, der i nogle bestyrelser har været til lidt egenrådige bankdirektører, har været for svagt. Derfor kræver vi nu det faglige niveau højnet, så der bliver et match mellem det, der foregår i banken, og de kompetencer, som er til stede i bestyrelsen. En ting, der også gik galt i 00'erne, var, at en del banker bevægede sig ud af deres traditionelle forretningsområder, og vi så f.eks. små, jyske pengeinstitutter gå ind på det københavnske ejendomsmarked. I de nye regler for bestyrelser lægger vi op til, at gør man sådan noget, så skal bestyrelsen kunne følge med«.

Danske Bank var også i store vanskeligheder i 2008. Men den har vel en professionel bestyrelse?

»Hvis du spørger mere generelt, om der er eksempler på, at det alligevel kan gå galt, selv om bestyrelseskompetencerne er til stede, så er de krav, vi nu stiller til bestyrelsernes kompetencer, ikke et universalmiddel, som vil beskytte os mod, at ting kan gå galt. Men generelt er bestyrelserne et område, hvor tingene kan gøres lidt bedre – uden at det dog giver en garanti mod, at pengeinstitutter kan komme i problemer«.

»Men holder bankerne sig til det enkle, det, vi kalder kirketårnsprincippet, og nøjes med at lave forretninger med det, der kan ses fra toppen af kirketår-

net, så blander vi os ikke så meget i, hvilke kompetencer der skal være i en bankbestyrelse«.

Bankerne, både den store Jyske Bank og de mindre lokale pengeinstitutter, er enige om, at der vil blive færre banker. Er der fra Finanstilsynets side et ønske om at få antallet af banker ned?

»Nej. Vi har intet imod mindre pengeinstitutter, så længe de holder sig på den forsigtige side. Mange små pengeinstitutter har gjort det godt, og vi har ikke et ønske om at blande os i, hvor mange der skal overleve. Tværtimod forsøger vi i vores regulering at tage hensyn til netop de mindre banker ved at skrue op og ned på kravene alt efter pengeinstitutternes størrelse«.

Anders Dam i Jyske Bank forudser, at der vil forsvinde op mod 50 banker i løbet af de næste 8 år – halvdelen af alle danske banker. Claus E. Petersen fra de Lokale Pengeinstitutter mener, at tallet bliver lidt mindre. Hvad er dit bud?

»Jeg vil holde mig fra de taløvelser. Men det er klart, at retningen er givet«, siger Ulrik Nødgaard.

okon@pol.dk

► BLÅ BOG

► ULRIK NØDGAARD

43 år. Direktør i Finanstilsynet.

Uddannelse: Cand.oecon. fra Aarhus Universitet.

Karriere: Fuldmægtig og kontorchef i Økonomiministeriet. Finansdirektør i Økonomi- og Erhvervsministeriet med ansvar for regulering af den finansielle sektor (2004). Direktør for Finanstilsynet (2009).